

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและคุณลักษณะบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่พึงประสงค์ ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิตได้นำเสนอเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิต

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่จบจาก มหาวิทยาลัย ราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 3 คุณสมบัติบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่พึงประสงค์ของผู้ใช้บัณฑิต

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นอื่น ๆ

ดังมีรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ใช้บัณฑิตจำแนกตามประเภทหน่วยงานของรัฐบาล

ประเภท	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียน	35	13.9
วิทยาลัย	4	1.6
โรงพยาบาล	3	1.2
เทศบาล	11	4.4
อบค.	8	3.2
อบจ.	2	0.8
กรม	5	2.0
อื่น ๆ	35	13.9
รวม	103	41.0
ไม่ระบุ	148	59.0
รวมทั้งหมด	251	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานของรัฐบาลประเภทโรงเรียน มากที่สุด คือ ร้อยละ 13.9

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ใช้บัณฑิตจำแนกตามประเภทของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

ประเภท	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
กลุ่มไฟฟ้า	9	3.6
กลุ่มประปา	1	0.4
กลุ่มธนาคาร	3	1.2
กลุ่มสื่อสารและโทรสาร	1	0.4
อื่น ๆ	2	0.8
รวม	16	6.4
ไม่ระบุ	235	93.6
รวมทั้งหมด	251	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่า หน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่ใช้บัณฑิตปฏิบัติงานอยู่มากที่สุดคือ กลุ่มไฟฟ้า ร้อยละ 3.6 รองลงมา คือ กลุ่มธนาคาร ร้อยละ 1.2

ตารางที่ 4 จำนวนร้อยละของผู้ใช้บัณฑิตจำแนกตามประเภทของหน่วยงานเอกชน

ประเภท	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มการศึกษา	35	13.9
กลุ่มการเงิน	3	2.0
กลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้า	8	3.2
กลุ่มเคมีภัณฑ์	1	0.4
กลุ่มห้างสรรพสินค้า	3	1.2
กลุ่มผลิตสินค้าอุตสาหกรรม	3	1.2
กลุ่มพาณิชย์	10	4.0
กลุ่มบริการ ที่พัก	6	2.4
กลุ่มก่อสร้าง	5	2.0
กลุ่มสื่อสาร	3	1.2
กลุ่มการบริการ	2	0.8
อื่น ๆ	36	14.3
รวม	117	46.6
ไม่ระบุ	134	53.4
รวมทั้งหมด	251	100

จากตารางที่ 4 พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ใช้บัณฑิตมีการปฏิบัติงานในสถานประกอบการของเอกชนประเภทด้านการศึกษามากที่สุด ร้อยละ 13.9

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ใช้บัณฑิตจำแนกตามสาขาวิชาของบัณฑิตที่ปฏิบัติอยู่ในหน่วยงาน

สาขาวิชา	จำนวน	ร้อยละ
วิชาการศึกษา	60	23.90
วิทยาศาสตร์	30	11.95
ศิลปศาสตร์	29	11.55
การบัญชี	9	3.59
บริหารธุรกิจ	55	21.91
ไม่ระบุสาขา	68	27.1
รวมทั้งหมด	251	100

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 23.90 มีบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฏิบัติงานในหน่วยงานรองลงมาคือ สาขาบริหารธุรกิจ ร้อยละ 21.91

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ใช้บัณฑิตจำแนกตามการทำงานตรงกับสาขาที่สำเร็จการศึกษาของบัณฑิต

รายการ	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
ตรงสาขา	172	68.5
ไม่ตรงสาขา	71	28.3
รวม	243	96.8
ไม่ตอบ	8	3.2
รวมทั้งหมด	251	100

จากตารางที่ 6 พบว่า ร้อยละ 68.5 ของหน่วยงานผู้ใช้นักศึกษามีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไปปฏิบัติงานตรงกับสาขาที่สำเร็จการศึกษา

**ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของหน่วยงานที่ต้องมีการฝึกอบรมให้บัณฑิตที่เข้าปฏิบัติงานใน
หน่วยงาน**

มีการอบรม	จำนวน	ร้อยละ
ใช่	117	47.0
ไม่ใช่	109	43.4
รวม	227	90.4
ไม่ตอบ	24	9.6
รวมทั้งหมด	251	100

จากตารางที่ 7 พบว่า หน่วยงานผู้ใช้บัณฑิตต้องมีการฝึกอบรมให้บัณฑิตที่เข้ามา
ปฏิบัติงานในหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 47

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของหน่วยงานที่จำแนกตามจำนวนบัณฑิตที่มีอยู่ในหน่วยงาน

จำนวนบัณฑิตในหน่วยงาน	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
1.00	113	45.1
2.00	31	12.4
3.00	24	9.6
4.00	14	5.6
5.00	11	4.4
6.00	5	2.0
7.00	3	1.2
8.00	5	2.0
9.00	21	8.4
10.00	2	0.8
11.00	2	0.8
16.00	1	0.4
17.00	1	0.4
18.00	1	0.4
20.00	7	2.8
21.00	1	0.4
30.00	3	1.2
35.00	2	0.8
43.00	2	0.8
57.00	1	0.4
-	1	0.4
รวมทั้งหมด	251	100

จากตารางที่ 8 พบว่า หน่วยงานของผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 45.1 มีจำนวนบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำปางปฏิบัติงานอยู่ในแต่ละหน่วยงานเพียงคนเดียว รองลงมา มีจำนวน 2 คน ร้อยละ 12.4 และจำนวน 3 คน ร้อยละ 9.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของของหน่วยงานที่บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏรำปางทำงานอยู่ จำแนกตามขนาด

ขนาดหน่วยงาน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 50 คน	137	54.6
ระหว่าง 50 – 100 คน	39	15.5
มากกว่า 101 – 200 คน	24	9.6
มากกว่า 201 – 300 คน	14	5.6
มากกว่า 300 คน	20	8.0
รวม	234	93.2
ไม่ตอบ	17	6.8
รวมทั้งหมด	251	100

จากตารางที่ 9 พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 54.6 ขนาดหน่วยงานที่บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏรำปางทำงานอยู่มีขนาดเล็ก มีจำนวนบุคลากรน้อยกว่า 50 คน รองลงมาคือ หน่วยงานที่มีจำนวนบุคลากรจำนวนระหว่าง 50 – 100 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 และหน่วยงานที่มีขนาดมากกว่า 101 – 200 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ

ระดับความพึงพอใจ	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
1. มีความรู้ในวิชาชีพเฉพาะ	3.77	0.67	มาก
2. มีความรู้ทางทฤษฎีลึกซึ้ง	3.41	0.67	ปานกลาง
3. สามารถประยุกต์ทางทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติได้	3.71	0.757	มาก
4. มีความสามารถทางการวิเคราะห์สังเคราะห์	3.45	0.717	ปานกลาง
5. มีความรู้รอบตัวและเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ เสมอ	3.75	0.78	มาก
6. มีความสามารถในการถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้	3.70	0.78	มาก
7. เป็นบุคคลที่จะสามารถพัฒนาศักยภาพได้ในอนาคต	3.67	0.73	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความรู้ในวิชาชีพเฉพาะสาขาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.77$) รองลงมา มีความรู้รอบตัวและเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ เสมอ ($\bar{x} = 3.75$) สามารถประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติได้ ($\bar{x} = 3.71$) ตามลำดับ ในระดับปานกลางคือ มีความสามารถทางการวิเคราะห์สังเคราะห์ ($\bar{x} = 3.45$) และ มีความรู้ทางทฤษฎีลึกซึ้ง ($\bar{x} = 3.41$)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในด้านทักษะการปฏิบัติงานและความสามารถพิเศษ

ระดับความพึงพอใจด้าน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความหมาย
1. ทักษะการทำงานด้านเอกสาร	3.85	0.77	มาก
2. ทักษะการทำงานด้านการปฏิบัติการ	3.92	0.71	มาก
3. ความสามารถในการสื่อข้อความและการนำเสนอ	3.70	0.70	มาก
4. ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	3.67	0.74	มาก
5. มีความสามารถแก้ปัญหาที่ซับซ้อน	3.35	0.76	ปานกลาง
6. มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานและทำงานเป็นทีมได้	4.19	0.73	มาก
7. การใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐาน	3.91	0.75	มาก
8. การใช้เครื่องใช้สำนักงาน	3.81	0.78	มาก
9. สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ	2.84	0.78	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.63		มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในด้านทักษะการปฏิบัติงาน และความสามารถพิเศษของบัณฑิตในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สถานประกอบการมีความพึงพอใจในด้านความสามารถในการปรับตัว เข้ากับเพื่อนร่วมงานและทำงานเป็นทีมได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$) รองลงมา คือ ทักษะการทำงานด้านปฏิบัติการ ($\bar{x} = 3.92$) และการใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐาน ($\bar{x} = 3.91$) ตามลำดับ ในระดับปานกลาง คือ ความสามารถแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ($\bar{x} = 3.35$) และสามารถใช้ภาษาต่างประเทศ ($\bar{x} = 2.84$)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในด้านบุคลิกภาพและทัศนคติ

ระดับความพึงพอใจด้าน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความหมาย
1. การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย สะอาด ถูกกาลเทศะ	4.20	0.68	มาก
2. แสดงออกถึงความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และบริหารเวลาได้ดี	4.16	0.72	มาก
3. กล้าแสดงความคิดเห็นมีวิสัยทัศน์	3.77	0.77	มาก
4. ความสามารถ มีความคิดเชิงบวกและคิดเป็นระเบียบ	3.75	0.70	มาก
5. มีความอดทน สู้งาน	4.10	0.79	มาก
6. มีมนุษยสัมพันธ์ มีสัมมาคารวะ นอบน้อม	4.28	0.70	มาก
7. พร้อมทั้งจะปฏิบัติตนในกฎระเบียบของหน่วยงาน	4.26	0.67	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.07		มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า ในภาพรวมระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในด้านบุคลิกภาพ และทัศนคติของบัณฑิตมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ มีมนุษยสัมพันธ์ มีสัมมาคารวะ นอบน้อม ($\bar{x} = 4.28$) รองลงมา คือ พร้อมทั้งจะปฏิบัติตนอยู่ในกฎระเบียบของหน่วยงาน ($\bar{x} = 4.26$) และการแต่งกายสุภาพเรียบร้อย ถูกกาลเทศะ ($\bar{x} = 4.20$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 คุณลักษณะบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางที่พึงประสงค์ของผู้ใช้บัณฑิต

ตารางที่ 13 จำนวนร้อยละ และลำดับของคุณลักษณะบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ที่หน่วยงานต้องการ

ลำดับที่	มีความรู้ในวิชาชีพ เฉพาะสาขา		มนุษย์สัมพันธ์ดี		ข้อสัจย์ตรงเวลา		ทัศนคติที่ดีต่อสถาน ประกอบการ		มีความอดทนสู้งาน แก้ไขปัญหา		ความสามารถพิเศษ		จิตสำนึกที่ดีต่อสังคม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	115(1)	45.8	30	12.0	40	15.9	15	6.0	17	6.8	5	2.0	5	2.0
2	28	11.2	38	15.1	73(2)	29.1	27	10.8	34	13.5	11	4.4	10	4.0
3	30	12.0	58(3)	23.1	55	21.9	28	11.2	30	12.0	13	5.2	9	3.6
4	13	5.2	40	15.9	25	10.0	45	17.9	55(4)	21.9	24	9.6	20	8.0
5	15	6.0	38	15.1	16	6.4	50	19.9	51(5)	20.3	27	10.8	24	9.6
6	13	5.2	13	5.2	7	2.8	43	17.1	22	8.8	64(6)	25.5	59	23.5
7	10	4.0	6	2.4	8	3.2	15	6.0	13	5.2	78	31.1	95(7)	37.8

จากตารางที่ 14 พบว่าหน่วยงานมีความต้องการบัณฑิตมีคุณสมบัติหรือคุณลักษณะตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 คือ บัณฑิตต้องมีความรู้ในวิชาชีพเฉพาะสาขาเป็นอย่างดี (คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น) ลำดับที่ 2 คือ บัณฑิตมีความซื่อสัตย์ตรงเวลา แสดงออกถึงความรับผิดชอบ ลำดับที่ 3 คือ มีมนุษยสัมพันธ์ ทำงานเป็นทีมได้ ทัศนคติที่ดีต่อสถานประกอบการ ลำดับที่ 4 และ 5 คือ มีความอดทนสู้งาน แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ลำดับที่ 6 คือ ความสามารถพิเศษอื่น ๆ เป็นคอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สำนักงาน ขับรถยนต์ได้ มีความอดทนสู้งาน แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ลำดับสุดท้ายที่ต้องการคือ บัณฑิตมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม วัฒนธรรม จารีตประเพณี

ตารางที่ 14 จำนวนร้อยละและลำดับของคุณสมบัติที่มหาวิทยาลัยราชภัฏควรปรับปรุงแก้ไขในการผลิตบัณฑิต

ลำดับที่	มีความรู้ในวิชาชีพเฉพาะสาขา		มนุษยสัมพันธ์		ข้อสัต์ยตรงเวลา		ทัศนคติที่ดีต่อสถานประกอบการ		มีความอดทนสูงงานแก้ไขปัญหา		ความสามารถพิเศษ		จิตสำนึกที่ดีต่อสังคม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	115(1)	45.8	14	5.6	22	8.8	10	4.0	20	8.0	18	7.2	17	6.8
2	21	8.4	34	13.5	53(2)	21.1	23	9.2	31	12.4	35	13.9	14	5.6
3	15	6.0	47(3)	18.7	45	17.9	37	14.7	28	11.2	23	9.2	18	7.2
4	13	5.2	25	10.0	34	13.5	36	14.3	43(4)	17.1	32	12.7	20	8.0
5	21	8.4	40	15.9	35	13.9	39	15.5	44(5)	17.5	16	6.4	12	4.8
6	10	4.0	30	12.0	14	5.6	35	13.9	20	8.0	38	15.1	58(6)	23.1
7	16	6.4	20	8.0	7	2.8	29	11.6	22	8.8	49	19.5	67(7)	26.7

จากตารางที่ 15 พบว่าหน่วยงานมีความต้องการให้มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางปรับปรุงแก้ไขในการผลิตบัณฑิตตามลำดับ ดังนี้ ลำดับที่ 1 คือ บัณฑิตต้องมีความรู้ในวิชาชีพเฉพาะสาขาเป็นอย่างดี (คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น) ลำดับที่ 2 คือ บัณฑิตมีความข้อสัต์ยตรงเวลา แสดงออกถึงความรับผิดชอบ ลำดับที่ 3 คือ มีมนุษยสัมพันธ์ ทำงานเป็นทีมได้ ลำดับที่ 4 และ 5 คือ มีความอดทนสูงงานแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ลำดับสุดท้าย ลำดับที่ 6 และ 7 บัณฑิตมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม วัฒนธรรม จารีตประเพณี

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นอื่น ๆ

นำเสนอตามที่ปรากฏในแบบสอบถามที่ตอบกลับมา ดังนี้

ที่	ข้อเสนอแนะ
1	ปัจจุบันเด็กที่จบจากสถาบันราชภัฏต่าง ๆ มักไม่ค่อยสู้งาน ความรู้ ความสามารถในสาขาวิชาที่จบมา ไม่ค่อยมีคุณภาพเท่าที่ควร ให้สมกับคำว่า “บัณฑิต” สถาบันควรอบรม เรื่องคุณธรรม จริยธรรมให้มากขึ้น อยากเห็นบัณฑิตที่จบจากสถาบันราชภัฏมีทั้งคุณภาพและคุณธรรม ซึ่งสิ่งนี้เป็นสิ่งที่ทุกหน่วยงานต้องการ
2	ควรฝึกอบรมบัณฑิตมาในแนวทางของการเรียนรู้ตลอดชีวิต และให้นักศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีวิธีคิดที่เหมาะสม พร้อมทั้งมีความใฝ่รู้ อดทน เสียสละและรับผิดชอบให้มากยิ่งขึ้น
3	ควรให้ความสำคัญกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการเรียนรู้ภาคทฤษฎีโดยจัดให้คนเข้ารับการศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในหน่วยงานที่ตรงกับการเรียนรู้ภาคทฤษฎี ทั้งนี้ เพื่อจะได้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต
4	ควรเน้นให้บัณฑิตมีจิตสำนึกในการทำงานให้มีคุณภาพตามสาขาที่เรียนมาให้มากและให้รู้จักช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานคนอื่นด้วย
5	อยากให้บัณฑิต ม.ราชภัฏลำปาง มีความกล้าแสดงออก และมีความรู้ในวิชาชีพเฉพาะสาขาเป็นอย่างดี
6	สาขาครุศาสตร์ บัณฑิตสาขาครุศาสตร์ ควรจะเพิ่มพูนประสบการณ์ให้มากขึ้นในประเด็นต่อไปนี้ 1. ความรู้ความเข้าใจและความสามารถที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ การจัดทำหลักสูตร การใช้หลักสูตร การประเมินหลักสูตร การแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ 2. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ พรบ.การศึกษาแห่งชาติ 2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 การจัดโครงการพัฒนาการวัดการเรียนรู้และการรายงาน โครงการ
7	โดยภาพรวมแล้วบัณฑิตที่จบจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมีภาพลักษณ์ที่ดีอยู่แล้ว อยากให้พัฒนาสิ่งที่ดีอยู่แล้วให้อยู่ในระดับดีมากขึ้นไป
8	ควรมีการเรียนการสอนแบบปฏิบัติจริง ไม่ใช่นั่งเรียนอยู่เฉพาะในมหาวิทยาลัย เพราะการทำงานกับการเรียนไม่เหมือนกัน
9	ถ้าถามความคิดเห็นในการปรับปรุงแก้ไขนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าทางมหาวิทยาลัยมีความตั้งใจดีมาก แล้วที่ผลิตบุคลากรของประเทศให้ดี ในทางความสามารถและทุกด้านไม่ว่าจะเป็น ครู อาจารย์ และรวมถึงตัวนักศึกษาที่ดีล้วนแต่มีหน้าที่ทุกคน ข้าพเจ้ามีความยินดีในการให้ความคิดเห็นทุกด้าน
10	อยากให้ทางมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับนักศึกษาที่กำลังจะจบทุกคนว่าทุก ๆ คนไม่ใช่แค่เก่งในเฉพาะสาขาที่ตนจบออกมาเท่านั้น โดยเฉพาะการเรียนการสอนด้านคอมฯ อยากให้ทางมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญให้มากกว่านี้ เพราะว่ามีนักศึกษาที่จบสาขาอื่น ซึ่งไม่ใช่สาขาบริหารธุรกิจนั้นทำงานในเรื่องที่เกี่ยวกับคอมฯ ใดบ้างและบางทีโปรแกรมนักศึกษาทำไม่ได้เลย ซึ่งจริง ๆ แล้ว เป็น โปรแกรม Office พื้นฐาน และทุกคนก็แจ้งว่าไม่เคยได้เรียนมา บางคนทำเป็นก็แจ้งบอกว่าทำไม่ได้ทำเป็น เพราะเคยเรียนสมัยมัธยม ในระดับปริญญาตรีไม่เคยได้เรียนเลย ก็อยากให้ทางมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญในด้านนี้ด้วย เพราะมีนักศึกษาบางคนอาจจะทำงานไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมาและไม่มีความรู้ในเรื่องคอมฯ มากนัก อาจทำให้เสียโอกาส และความก้าวหน้าในการทำงานต่อไปในอนาคต

ที่	ข้อเสนอแนะ
11	ควรเน้นการเรียนการสอนวิชาชีพ,คอมพิวเตอร์ ภาษาต่างประเทศ
12	ควรเพิ่มความรู้ทันสมัย เกือบทุกแขนง มีระบบประสิทธิภาพ มีคุณภาพ เพิ่มประชาสัมพันธ์ ความรู้ต่างๆ
13	<p>-ภาพรวมแล้วข้าพเจ้าคิดว่าบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางมีความรู้ความสามารถอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจและเพียงพอต่อการทำงานนำมาประยุกต์ใช้งานจริงได้</p> <p>-ทักษะการใช้ชีวิตที่พุ่มเฟิยเฟินตัวเกินรายได้ ซึ่งอาจนำไปสู่การเป็นหนี้และการทุจริตในหน้าที่การงานในอนาคต</p> <p>-ทักษะการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ต้องหมั่นค้นคว้าแสวงหาความรู้เพื่อสร้างเสริมองค์ความรู้ให้กับตนเอง ให้เป็นคนทันต่อเหตุการณ์โลกปัจจุบัน ความอดทน ต่อสู้งาน</p>
14	<p>บัณฑิตหลาย ๆ ท่านที่จบจากราชภัฏลำปาง มาฝึกงานหรือสมัครงานใหม่ ส่วนใหญ่ไม่มีความอดทนกับงานภาคสนามจนรู้สึกเสียดายวิชาการที่เรียนมา อยากให้มีทัศนคติที่ดีต่องานที่ทำ ถึงแม้ว่าจะดูจากหน่วยกิตได้แต่ถ้าไม่เห็นหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายว่าสำคัญอย่างไร</p> <p>-ความตั้งใจในงาน การหาความรู้เพิ่มเติมในงาน</p> <p>-คนรุ่นใหม่ไม่ค่อยสนใจเกษตรกรรมลงไปว่าเป็นอาชีพของคนไทยและเกษตรกรส่วนใหญ่ ก็ของคนที่มีความรู้ความสามารถมาช่วยแนะนำชี้แนะแนวทางในการแก้ปัญหา คิดว่าหลาย ๆ องค์กร คงต้องการคนที่ตั้งใจกับงานและอยากได้คนที่มีคุณภาพและให้ค่าคืนอะไรให้สังคมบ้าง</p>
15	<p>- ควรเน้นการสอนด้านภาษาให้อ่านออกเขียนได้ พูดได้คล่อง</p> <p>- ควรเน้นทักษะอื่น ๆ นอกจากที่เรียนให้มาก ๆ</p>
16	อยากให้ทางมหาวิทยาลัยผลิตนักศึกษาที่มีความคิดและความรับผิดชอบต่อตัวเองและสังคมรอบข้าง เพราะปัจจุบันนักศึกษาที่เรียนรู้อะไร แต่มีความคิดในการรับผิดชอบต่อตัวเองและสังคมมีน้อย
17	<ol style="list-style-type: none"> 1. การให้นักศึกษาเรียนรู้ที่จะประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้เรียนมาประกอบในการทำงานและให้ค้นคว้าหาความรู้พัฒนาตนเองไม่เฉพาะในสาขาวิชาที่เรียนมาเท่านั้นแต่ต้องประยุกต์ใช้ความรู้ นั้น ๆ ไปกับการทำงานต่างสาขาได้ด้วย 2. มุ่งเน้นพัฒนาความเป็นตัวเองของนักศึกษา เปิดโอกาสให้เลือกเรียนรู้ในวิชาที่ชอบและถนัด โดยไม่จำกัดเฉพาะรายวิชา 3. เสริมสร้างกิจกรรมการทำงานโดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาในการทำงานเป็นทีม หากความรู้และประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติมากกว่าการค้นคว้าในหนังสือ 4. ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้านการวางแผนการทำงานอย่างละเอียด และเรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาหากการทำงานนั้น ไม่ตรงตามแผนที่วางไว้ 5. สร้างความเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดีแก่นักศึกษา
18	มหาวิทยาลัยควรปลูกสร้างจิตสำนึกให้นักศึกษามีความรักความภาคภูมิใจในมหาวิทยาลัยราชภัฏให้มากกว่านี้ ให้มีความรักที่รักน้อง มีความผูกพัน ควรจัดกิจกรรมที่สร้างจิตสำนึกให้นักศึกษามีส่วนร่วมดูแลเอาใจใส่ร่วมพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางตลอดไป ไม่ใช่จบแล้วจบเลย
19	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ควรพัฒนามุ่งเน้นด้านคุณภาพในทางวิชาการให้ทันต่อยุคสมัยปัจจุบัน ซึ่งสภาพสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก โดยไม่มุ่งเน้นปริมาณมากจนเกินไป ตลอดจนการเรียนรู้อย่างต่าง ๆ เกี่ยวกับท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้กับประชาชน

ที่	ข้อเสนอแนะ
20	อยากให้มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางเปิดเรียนปริญญาโท หลาย ๆ สาขา เพื่อจะได้ทำให้ เจ้าหน้าที่เรือนจำ ที่อยากเรียนปริญญาโท ไม่ต้องเดินทางข้ามจังหวัด ไปเรียนจังหวัดอื่น เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายเป็นอย่างมาก หาก มรภ.ลำปางเปิดสอน ป.โทหลายสาขา
21	การทำงานวิจัย โดยเฉพาะทุนในการสมัครทุนการวิจัยของทางมหาวิทยาลัย ไม่กระจายข่าวในเรื่องทุนสนับสนุนการวิจัยอาจจะเป็นเพราะว่าอาจารย์ผู้สอน ไม่กระจายข่าว โดยเฉพาะเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไปไม่รับรู้เลย อาจารย์เอาแต่ไปต่างประเทศ ปล่อยให้ นักเรียน-นักศึกษาทำงานวิจัย ฉะนั้น คิดว่าการแก้ไขปัญหานี้จะเอาอาจารย์ที่สอนสม่ำเสมอจริง ๆ เพราะการวิจัยมีความสำคัญมาก จะทำเสร็จใช้เวลาเป็น 1 ปีทีเดียว
22	การปฏิบัติงานของบัณฑิต นอกจากมีความรู้ความสามารถทางวิชาการแล้ว ควรจะมีประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติงาน การทดลองสอนในสาขา หรือควรจะมีการเปิดโรงเรียนสาธิต ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อให้บัณฑิต ได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์โดยตรง
23	การเรียนการสอนควรจะเป็นสาขาใดสาขาหนึ่ง โดยเฉพาะมุ่งเน้นการออกบริการชุมชนและสังคมในพื้นฐานการพัฒนา
24	เน้นคุณภาพของบัณฑิต เพื่อเปลี่ยนภาพพจน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในทางที่ดีขึ้นมากกว่าเดิม
25	มหาวิทยาลัยฯ ควรมีการเปิดนิติศาสตร์ บัณฑิตที่จบมาส่วนมากเป็นข้าราชการตำรวจ ทหาร ฯลฯ จะ ได้มีความรู้ด้านกฎหมาย และตรงกับสายงานที่ทำอยู่ปัจจุบัน
26	ควรเพิ่ม LAB ในการปฏิบัติงานได้ตรงตามทักษะแบบ OJT
27	ต้องการบัณฑิตเช่นนี้จำนวนมาก
28	บัณฑิตที่เรียนจบ ไม่กล้าแสดงความสามารถต่องานที่รับผิดชอบให้มากขึ้นกว่าเดิม ไม่กล้าเสนอที่จะทำงาน ที่ได้จบการศึกษาบางครั้งเรียนจบมาความรู้มากจนกลัวที่จะทำผิดเลย ไม่กล้าทำอะไรที่ทำอยู่ปกติ
29	ในฐานะหน่วยงานในสังกัดของบัณฑิต เห็นว่าทางสถาบัน การศึกษา ควรให้ความสำคัญในเรื่องของการจัดการเรียนการสอน ให้มีความทันสมัย ทันต่อยุค เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ การใช้ภาษาต่างประเทศ โดยส่วนใหญ่บัณฑิตที่จบมา ยังไม่ต้องมีความเชี่ยวชาญ หรือความรู้ ความสามารถในการนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิตการทำงาน เช่น ยังใช้คอมพิวเตอร์ไม่เป็นหรือ พูดติดต่อกับประสานงานกับชาวต่างประเทศไม่ได้ รวมถึงกฎหมายใหม่ ๆ ซึ่งบัณฑิตยังใช้การท่องจำ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าไม่ได้ และการรักษาเวลาหรือการตรงต่อเวลา ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ
30	ควรจัดให้มีการอบรมต่าง ๆ ในสาขาที่ต่างจากวิชาชีพ เพื่อเด็กจะได้นำไปประยุกต์ใช้ได้หากต้องทำงานที่ไม่ตรงกับสาขาของตนเอง
31	น่าจะมีการปรับปรุงหลักสูตรหรือรูปแบบการเรียนให้เทียบเท่าระดับมหาวิทยาลัยอื่นมาประยุกต์ใช้กับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ซึ่งจะเป็นการเปรียบเทียบและนำไปแก้ไขระบบต่าง ๆ ของมรภ.ลำปาง
32	คุณวุฒิ วทบ. ทางด้านช่าง ไฟฟ้า ทางสำนักงาน กฟผ. ไม่รับรองปริญญาตรีทางการศึกษาไม่ได้
33	ความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัว ที่สามารถนำมาประยุกต์ได้ เช่น อุปกรณ์สำนักงานต่าง ๆ โปรแกรมต่าง ๆ ในระบบคอมพิวเตอร์ สามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อเกิดประโยชน์ต่อสำนักงานมากที่สุด

ที่	ข้อเสนอแนะ
34	<p>ในการสำรวจข้อมูลของบัณฑิตที่ทำงานแล้วนั้น ในบางครั้งอาจจะไม่ตรงกับสาขาที่ได้เรียนมาด้วยเหตุผลบางประการ บางคนอาจจะไม่ได้ทำงานเลย หรือบางอาจจะทำงานหลาย ๆ ที่อย่างพร้อม ๆ กัน ซึ่งแบบสอบถามบางข้อก็มีคำตอบอยู่หลายคำตอบ แต่ต้องเลือกเพียงคำตอบเดียว ทำให้อาจจะได้ข้อมูลที่ไม่ 100 % ควรจะมีคำตอบที่หลากหลาย แยกย่อยไปอีก ซึ่งจะทำได้ข้อมูลที่ชัดเจนขึ้น ยกตัวอย่างแบบสอบถามฉบับนี้ ผู้กรอกไม่ได้ทำงานในองค์กรหรือบริษัทใด ๆ ทั้งสิ้น แต่ทำงานในกิจการของครอบครัว จึงทำให้ตอบคำถามบางข้อไม่ได้สมบูรณ์นัก จึงอยากให้มีการสำรวจที่ชัดเจนและละเอียดมากกว่านี้ รายละเอียดที่ชัดเจนและแม่นยำมากขึ้น</p>
35	<p>-สำหรับข้อที่จะให้ม.ราชภัฏลำปางควรปรับปรุงแก้ไขนั้น เพราะถือว่าเป็นการเลือกตามหัวข้อนั้นเป็นสิ่งที่คืออยู่แล้ว</p> <p>-กรณีส่วนใหญ่ บัณฑิตที่ได้จบการศึกษานั้น ได้มีการเพิ่มสถานภาพตนเองขึ้นมา เพราะส่วนมากจะเป็นผู้ที่ได้ทำงานมาก่อนอยู่แล้ว</p> <p>-หากบัณฑิตที่เข้ามาปฏิบัติงานกับสาขาที่สำเร็จมานั้นส่วนใหญ่จะรับเข้าทำงานในส่วนกลาง (สำนักงานใหญ่) เช่น จบสาขาการบัญชี, คอมพิวเตอร์, การตลาด และนิติศาสตร์ ฯลฯ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตรงกับงาน</p> <p>-แผนก/หัวหน้างานขึ้นไป</p>
36	<p>-ควรจะมีการจัดฝึกอบรมในด้านการใช้ภาษาต่างประเทศให้มาก ๆ เพราะในปัจจุบันนี้ ภาษาจัดว่าเป็นสิ่งที่สำคัญมากในการทำงาน ของแต่ละพื้นที่ และส่วนใหญ่จะติดต่อกับงานกับชาวต่างประเทศ</p> <p>-ควรจะมีการจัดฝึกอบรมด้านการใช้เทคนิคการสื่อสารพวกคอมพิวเตอร์และด้านอินเตอร์เน็ต การนำมาประยุกต์ใช้กับการทำงานคนปัจจุบัน ให้มากที่สุด</p> <p>-ด้านการแนะแนวควรจะแนะแนวให้คน. ไปหาประสบการณ์ทำงานที่สามารถทำให้ได้ความรู้ด้านการทำงานให้มาก ๆ และสามารถที่จะ Present ตัวเองให้มาก ๆ เพราะการฝึกงานสำคัญมาก ถ้าหากความสามารถเป็นที่พึงพอใจของนายจ้าง เขาอาจจะเรียกตัวเข้าทำงานต่อก็ได้</p>
37	<p>ทางด้านสังคมเน้นภาวะความเป็นผู้นำ ความกล้าตัดสินใจ กล้าคิดและแสดงความคิดเห็น</p>
38	<p>มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางมีการพัฒนาไปเรื่อย ๆ อยู่แล้ว ยังไม่มีข้อเสนอแนะ มีแต่ความชื่นชมที่สถานศึกษาแห่งนี้ที่เราได้เข้าไป เรียน ได้เป็นศิษย์เก่า มีการพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ และดีขึ้นมาก</p>
39	<p>ข้าพเจ้าในฐานะผู้เป็นผู้บังคับบัญชา และได้ตอบแบบสอบถามของบัณฑิตที่จบจากมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบ และเป็นที่ยอมรับของสังคม และปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มใจ</p>
40	<p>ข้อคิดเห็นที่กรอกลงในแบบสอบถามนี้ วัดได้เฉพาะพนักงานในบริษัทเท่านั้น</p>
41	<p>ภาษาอังกฤษ นักศึกษาน่าจะอยู่ในระดับที่สามารถสื่อสารกับชาวต่างชาติได้ให้แน่น ๆ กว่านี้ จะมีอนาคตไกล และก้าวขึ้นในตำแหน่งที่สูงได้</p>
42	<p>-อยากให้ทางมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางได้ปรับปรุงการเรียนการสอนเรื่องคอมพิวเตอร์ให้มากขึ้น อยากให้สอนและเพิ่มเติมความรู้ให้นักศึกษามากยิ่งขึ้น ให้ได้เข้าใจแล้วสามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้อย่างถูกต้อง และฉับไว เพื่อจะได้นำความรู้ที่ได้มาใช้ในการทำงานต่อไป</p>

ที่	ข้อเสนอแนะ
43	อยากให้ทางสถาบันจัดโครงการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมให้นักศึกษาได้ปฏิบัติเพราะนักศึกษาจะได้ลงมือปฏิบัติเอง จะได้มีประสบการณ์และความสามารถพิเศษเพื่อนำไปใช้เสริมในการประกอบอาชีพต่อไป
44	บัณฑิตของทางมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางนั้นมีความรู้ความสามารถอยู่ในระดับที่น่าพอใจ ทางบริษัทฯ เห็นว่าควรจะมีการปรับปรุงในเรื่อง การแสดงออกและความเป็นผู้นำให้มากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะได้นำไปใช้ในการปฏิบัติงาน
45	ทางมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางควรจะสอนทางคณะครุศาสตร์ให้มีการสอนที่มีหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้นักศึกษาที่เรียนในคณะครุศาสตร์จะได้นำวิธีการสอนนั้นมาปรับใช้กับโรงเรียนที่ได้สอน
46	-ควรเรียนเฉพาะสาขา เช่น คอมพิวเตอร์ให้สามารถใช้งานได้ -มนุษย์สัมพันธ์ดี อ่อนทน ตรงเวลา ควรยึดถือปฏิบัติเป็นสามัญ
47	1. ทางมหาวิทยาลัยควรเสริมการใช้คอมพิวเตอร์ ทำงานเกี่ยวกับเอกสาร นำข้อมูลที่มีอยู่เอามาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไปให้มากที่สุด 2. เรื่องมนุษย์สัมพันธ์ และการทำงานเป็นทีม สร้างทีมให้เป็น คุณคนให้ออกและการจัดตำแหน่งหน้าที่ให้ถูกต้อง คุณคนให้เข้ากับงาน และคุณงานให้เข้ากับคนด้วย
47	การจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาทุก ๆ แห่ง เชื่อว่าเหมาะสมคืออยู่แล้ว แต่บัณฑิตที่จบการศึกษาและออกมาประกอบอาชีพที่เป็นที่พึงพอใจของนายจ้างนั้นจำเป็นยิ่งนัก ที่บัณฑิตต้องเฉลียวฉลาด และรู้จักแก้ปัญหา และที่สำคัญต้องปลูกฝังให้บัณฑิตรู้จักพัฒนาความรู้อยู่เสมอ
49	ควรเปิดหลักสูตรด้านวิศวกรรม และควบคุมคุณภาพให้ทัดเทียมกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ
50	-อยากให้ทางสถาบันช่วยฝึกสอนและอบรมความสามารถอื่น ๆ ให้กับนักศึกษามากยิ่งขึ้นกว่านี้ เช่น เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สำนักงาน เพื่อที่นักศึกษาจะได้มีความรู้ ความสามารถหลาย ๆ ด้าน -ในเรื่องของภาษาต่างประเทศ นักศึกษาค่อนข้างมีประสบการณ์น้อย ไม่กล้าสนทนากับชาวต่างชาติ จึงอยากให้ทางสถาบันช่วยนักศึกษาในเรื่องนี้ให้มากยิ่งขึ้นเพื่อที่ต่อไปนักศึกษาจะได้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้ดียิ่งต่อไป
51	คุณภาพของบัณฑิตโดยมากเรื่องความรู้เฉพาะสาขาวิชาจะมีเท่า ๆ กัน เพียงแต่ต่างกันที่ความรู้ที่กว้างและลักษณะเฉพาะบุคคล เช่น การแก้ปัญหาเฉพาะด้าน ความเสียสละต่อองค์กรหรือสังคม ซึ่งควรมีกิจกรรมที่จัดเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างคุณภาพของบัณฑิตให้ดียิ่งขึ้นต่อไป
52	1. พื้นฐานการพูด อ่าน ภาษาอังกฤษไม่ชำนาญ 2. การเรียนพื้นฐานคอมพิวเตอร์เรียนมาน้อย และข้าพเจ้าได้สอนวิชาคอมพิวเตอร์ ปี2546เพียง โปรแกรมพื้นฐานเพราะเรียนมา 6 หน่วยกิต จึงอยากเสนอให้มีการสอนเพิ่มเพื่อน้อง ๆ ที่จบแล้วหางานทำไม่พบปัญหาต่อไป 3. ด้านการเรียนเนื้อหาของเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป เนื้อหาไม่ลึกอยากให้มีการเรียนการสอนละเอียดเพิ่มขึ้น เพราะหลักสูตรใหม่
53	เนื้อหาขาดและเป็นความรู้ที่ใกล้เคียงกับระดับปริญญาตรี ดังนั้นข้าพเจ้าต้องให้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา

ที่	ข้อเสนอแนะ
54	ในแต่ละสาขาวิชาที่เรียนควรสอดแทรกการปฏิบัติ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและความรับผิดชอบในการเรียนสาขาวิชานั้น คฯ ให้มาก เพื่อบัณฑิตจะได้นำไปใช้กับสังคมและชุมชนต่าง ๆ เพราะบัณฑิตที่อบรมบางคนไม่ได้ทำงานตรงสาขา บางคนต้องไปเป็นครูสอนเด็ก แก้ปัญหาเฉพาะหน้าและความรับผิดชอบไม่ดี จะทำให้การทำงานล้มเหลว
55	ควรจะมีการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการใช้ internet และnetwork. ให้กับนักศึกษาให้มากขึ้น ปัจจุบันมีบทบาทมากในการทำงาน แม้กระทั่งการล้าง-อัด แต่งรูปภาพยังต้องทำผ่านเครือข่าย และรับส่งกันทางอินเทอร์เน็ต เพราะปัจจุบันได้หันมาใช้ระบบดิจิทัลกันหมดแล้ว
56	ควรจัดหลักสูตรที่ให้นักศึกษาฝึกแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและกล้าแสดงออกถึงความรับผิดชอบให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งการฝึกกล้าแสดงออกและกล้าที่จะออกความคิดเห็นในการทำงาน
57	ในหน่วยงานที่มีพนักงานได้ไปศึกษา ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เป็นนักศึกษาเพิ่มเติม โดยปกติพนักงานเป็นที่ยอมรับว่ามีความขยันหมั่นเพียร ในการศึกษาเพิ่มเติมจึงเป็นการเพิ่มทักษะ และศึกษาแลกเปลี่ยนหาความรู้กับนักศึกษาอื่นและนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งทางหน่วยงานได้พบเห็นและวิเคราะห์ได้ว่าพนักงานที่ได้รับศึกษาเพิ่มเติมจากมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางมีการนำความรู้จากการศึกษาและแลกเปลี่ยนมาใช้ในงานที่ทำได้อีกด้วย
58	<ol style="list-style-type: none"> 1. อาจารย์ฝึกสอนควรเชิญจากหน่วยงานเฉพาะเพื่อให้เกิดโอกาสในการถ่ายทอดความรู้ใหม่ๆ และเทคโนโลยีใหม่ๆ เสนอแก่อาจารย์ในสถาบันและนักศึกษา 2. ควรเพิ่มวิชาให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน 3. ควรได้มีการปรับคุณธรรมมากกว่าที่เป็นอยู่
59	ให้มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางปรับปรุงแก้ไขการใช้ภาษาอังกฤษ เช่น การอ่าน ฟัง เขียนและสนทนา ได้กับชาวต่างประเทศให้กับบัณฑิตทุกคณะ
60	บัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางซึ่งปฏิบัติงานได้ใช้ความรู้ความสามารถได้เป็นอย่างดีและปฏิบัติงานอยู่ในกรอบของจริยธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ต่อเพื่อนร่วมงานและประชาชนผู้มารับบริการ
61	<ul style="list-style-type: none"> - การเปิดสอนในสาขาวิชาชีพที่เหมาะสมกับภูมิภาคที่ต้องการบุคลากรประเภทนั้นๆ หรือที่ตลาดต้องการ ไม่เป็นการเปิดสาขาวิชาที่ไม่จำเป็น - เสริมสร้างศักยภาพของบัณฑิต
62	<ul style="list-style-type: none"> - มนุษยสัมพันธ์ดีเยี่ยม - มีสัมมาคาราวะ - จิตใจดี,มองโลกในแง่ดี - คอมฯและภาษาควรเน้นกว่านี้ - บางเวลาใจเย็นเกินไป
63	เนื่องจากปัจจุบันหลักสูตรการเรียนการสอนในเชิงของวิชาการของ ม.ราชภัฏ เป็นที่ยอมรับและพัฒนาดีขึ้นมา สถานับควรเน้นในภาคทฤษฎี การปฏิบัติงานจริง โดยทางสถาบันควรเข้มงวดและติดตามการออกปฏิบัติงานหรือการฝึกงานของนักศึกษาได้ประสิทธิภาพโดยแท้จริง โดยร่วมมือกับสถานประกอบการให้เข้มงวด และสถานประกอบการควรให้ข้อมูลที่จริงให้มากที่สุดแก่สถาบัน

ที่	ข้อเสนอแนะ
64	<p>- พนักงานที่รับเข้าทำงานส่วนใหญ่(ทุกสาขาที่รับเข้าเป็นบริหารการตลาด,บัญชี,คอมฯ) ต้องปรับปรุงเรื่องหรือยังขาดในเรื่อง ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 2. กล้าคิด กล้าทำ กล้านำเสนอ มี ความรับผิดชอบ 3. แผนงาน การวางแผน 4. การนำเสนอ เทคนิคการนำเสนอ 5. ที่สำคัญที่สุด รักษองศ์การไม่ปกป้องผู้กระทำผิดต่อองค์กรและสังคม
65	<p>ศูนย์ของแหล่งพันธุ์พืชที่ 3 จ.ลำปาง เคยรับนักศึกษาฝึกงานจำนวน 1 คนเป็นนักศึกษาที่ดี เป็นที่พึงพอใจมาก</p>
66	<p>ควรเพิ่มการสอนในด้านการพัฒนา ทักษะ แก่นักศึกษาเพื่อการทำงานในอนาคตของเขาเหล่านั้น จะสามารถลดปัญหาในการทำงานได้ เช่น เรื่องการปรับตัวให้เข้ากับองค์กรได้อย่างเหมาะสมสามารถอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุขและสามารถศึกษาศักยภาพของตัวเองมาใช้ได้อย่างเต็มที่และก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือเพื่อให้ทรัพยากรบุคคลที่ผลิตออกมาเป็นคนเก่ง,เป็นคนดีและเป็นคนที่มีความสุข</p>
67	<p>นิคมอุตสาหกรรมลำพูนส่วนใหญ่รับบัณฑิตที่จบจาก ม.เชียงใหม่,แม่โจ้,พายัพ บัณฑิตจากสถาบันราชภัฏ จะได้รับการคัดเลือกในลำดับสุดท้ายหรือไม่ได้รับการคัดเลือกสาเหตุส่วนใหญ่ถ้าหากมารับบัณฑิต (พนักงาน) สาขาวิชาการจะไม่รับบัณฑิตที่จบจากสถาบันราชภัฏ สถาบันควรเน้นเรื่องการศึกษาวิเคราะห์เชิงวิชาการและภาพพจน์ต่อไปในอนาคต และที่ผ่านมามีภาพของบัณฑิตจากสถาบันราชภัฏอ่อนวิชาการแต่ถ้าหากงานสู้และลุย สถานประกอบการจะรับบัณฑิตจากสถาบันราชภัฏมากกว่า ม.เชียงใหม่</p>
68	<p>ทุกสาขาวิชาควรแก้ไขรูปแบบฝึกปฏิบัติให้เกิดความชำนาญ ทำงานเป็นทีม ได้อย่างดีสามารถควบคุมเกมได้อย่างเชื่อมั่น</p>
69	<ol style="list-style-type: none"> 1. การผลิตบัณฑิตควรคำนึงด้านคุณภาพมากกว่าปริมาณ 2. ควรวิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงาน โดยสม่ำเสมอ ก่อนที่จะเปิดสอนหรือปรับปรุงหลักสูตรในแต่ละปี 3. ความเข้มข้นของสาขาวิชาควรเน้นให้มากขึ้น มิใช่การผลิตบัณฑิตให้จบง่ายๆ ในบางสาขา 4. จังหวัดลำปางมีมหาวิทยาลัยราชภัฏถึง 2 แห่ง ควรประสานงานในการจัดหลักสูตรด้านการสอนมิให้ซ้ำซ้อนกันจนไม่มีตลาดแรงงานรองรับ 5. ความสามารถด้านภาษาต่างประเทศและระบบ ไอ ที คือเป็นศาสตร์ที่สำคัญที่สุดที่จะทำงานได้ง่าย เมื่อเรียนจบควรเน้นที่ตัวนี้ให้มากที่สุด
70	<p>ขอให้ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาทางด้าน อีคิว ควบคู่กับ ไอคิว ให้มากขึ้นและการมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม วัฒนธรรม จารีต ประเพณี</p>

ที่	ข้อเสนอแนะ
71	<p>- แบบสอบถามลักษณะนี้ควรถามข้อมูลเฉพาะบุคคล เพราะถ้าใช้กับส่วนรวมแล้วมันยากในการกรอก เพราะบางทีก็ไม่ใช่ว่าเป็นแบบนี้ทุกคนไป</p> <p>- อยากได้บัณฑิต ม.ราชภัฏศิงงานเยอะๆ เพราะมีเวลาฝึกงานกว่าที่อื่น ทำให้เรียนรู้งานได้นานและมีประสบการณ์ในการทำงาน</p>
72	เน้นเรื่องการปรับตัวและเข้าสังคม
73	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความกระตือรือร้น สนใจ ในหน้าที่การงานที่ได้รับผิดชอบ 2. ความรับผิดชอบ ในหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย 3. ความคิดสร้างสรรค์ในการคิดและปฏิบัติงาน 4. การวิเคราะห์ สังเคราะห์งานที่ได้รับมอบหมาย 5. การประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้เรียนมา ให้เข้ากับการงาน 6. ความรู้ต่างๆ ทางด้าน โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต้องรู้และใช้งานจริงๆ 7. การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ปฏิภาณไหวพริบ 8. การสังเกต ที่จะทำในสิ่งดีๆ จากหัวหน้า เพื่อนร่วมงาน เป็นต้น 9. ความตรงต่อเวลา 10. ความมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น 11. ความอดทน สู้งาน สามารถทำงาน ได้หลายๆอย่างในบุคคลเดียว 12. การรับคำสั่ง จะค่อนข้างช้า พูดหลายครั้งกว่าจะเข้าใจในบางเรื่อง
74	บัณฑิตที่สำเร็จจากมหาวิทยาลัยต้องผ่านเกณฑ์วัดผลและปริมาณผลที่มีมาตรฐาน เพื่อประสิทธิภาพของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาให้เท่าเทียมกับมหาวิทยาลัยอื่น
75	โดยภาพรวมถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี
76	<p>อยากให้นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางอ่านหนังสือให้มากกว่านี้ เพราะจะทำให้มีความรู้ที่แน่น และมีความคิดที่เป็นระเบียบตามขั้นตอน เพราะตอนนี้นักศึกษาจากราชภัฏยังสู้บัณฑิตที่จบจากมหาวิทยาลัยรามคำแหงและมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชเพราะบัณฑิตที่จบจากทั้ง 2 มหาวิทยาลัยนี้มี ความรู้แน่นมาก</p>